

V roce 2003 tedy zahájilo oddělení Sociologie vzdělání a stratifikace Sociologického ústavu AV ČR ve spolupráci s dalšími institucemi v České republice současně s výzkumem PISA, zaměřeným na mezinárodní srovnání znalostí patnáctiletých žáků v oblasti matematické, přírodovědné a čtenářské gramotnosti, také projekt **PISA-L** (PISA-Longitudinal). Výzkum **PISA-L** je koncipován jako longitudinální a skupinu respondentů tvořili v roce 2003 nejen patnáctiletí žáci ze základních a středních škol, ale také jejich rodiče. Dotazník pro rodiče byl zaměřen na ekonomické, sociální a kulturní stránky sociálního původu žáka (profese, příjmy, životní úroveň, kulturní aktivity, sociální kontakty, atd.), na mobilitní dráhu rodičů, na jejich hodnotové orientace a jejich představy o budoucnosti dítěte. Dotazník žáka zrcadlovým způsobem zjišťoval hodnotové orientace a životní plány tak, aby bylo možné zjistit míru mezigeneračního transferu hodnot a vzorců životního úspěchu. Data získaná v rámci **PISA-L** je možno podrobit komparaci s vybranými zeměmi, které realizují podobný projekt (např. Dánsko, Kanada).

Dotazníky k výzkumu **PISA-L** a PISA jsou k dispozici na webových stránkách oddělení Sociologie vzdělání a stratifikace Sociologického ústavu AV ČR (www.stratif.cz). Kromě toho jsou vybrané problémy řešené s využitím sebraných dat obsaženy v monografii "[\(Ne\)rovné šance na vzdělání](#)", která vychází v nakladatelství Academia na počátku roku 2006. Longitudinální projekt **PISA-L** zatím samozřejmě zachytil počátek vzdělávací dráhy (tj. nanejvýš přechod mezi základní a střední školou), což determinovalo pole otázek, na které můžeme již dnes ve zmíněné knize odpovědět. V současné době je k dispozici rovněž soubor dat připravený pro další sledování vybrané generace v letech 2006 až 2009.